

Ježíšova blahoslavenství – úvod

Pomůcky: Tabule a křída, popř. plakát a fixy, pastelky, text s blahoslavenstvími pro všechny děti.

Uvedení do tématu:

Ježíš pronesl za svého života mnoho krásných slov. K těm nejkrásnějším patří tzv. Kázání na hoře, nebo-li Horské kázání. Součástí tohoto kázání je také osmero blahoslavenství. Když lidé poprvé uslyšeli tato blahoslavenství, tak se určitě zaradovali. Tato slova musela skutečně mnohé povzbudit. Koho by také nepovzbudila slova o tom, že plačící budou potěšeni? Nebo že pronásledovaným pro spravedlnost patří nebeské království? A skutečně od té doby, co blahoslavenství máme, přinášela a přináší tato slova útěchu a pomoc mnoha lidem. Také se říká, že blahoslavenství tvoří Ježíšův autoportrét. Každé z těchto blahoslavenství Ježíš skutečně sám na sobě naplnil. Když tedy čteme blahoslavenství, tak ještě lépe poznáváme Ježíše. A jak vlastně zní tato blahoslavenství? To si nyní společně přečteme. Katecheta rozdá dětem texty. (Bylo by dobře, kdyby v textu bylo dostatek místa na poznámky nebo na malování obrázků).

Dynamiky:

1. Vyjádřit blahoslavenství vhodným obrázkem:

Děti společně přečtou text s blahoslavenstvími. Katecheta se krátce s dětmi zamyslí nad jednotlivými blahoslavenstvími a zeptá se jich, co si pod těmito slovy vlastně představují. Úkolem dětí je vystihnout jednotlivá blahoslavenství jednoduchým obrázkem, který potom namalují do textu. Katecheta jim přitom pomáhá. Např.

1. blahoslavenství – klečící postava, která se pokorně sklání před Bohem
2. blahoslavenství – slzy
3. blahoslavenství – zavřená ústa nebo prst přes ústa
4. blahoslavenství – váhy jako symbol spravedlnosti
5. blahoslavenství – zpovědnice jako místo, kde člověk přijímá Boží milosrdenství a potom se ho snaží šířit dál
6. blahoslavenství – zářící srdce
7. blahoslavenství – podané ruce jako symbol pokoje
8. blahoslavenství – mříže, vězení, jako symbol pronásledování

2. Ježíšův autoportrét:

Katecheta namaluje na tabuli nebo plakát obrys Ježíšovy tváře. Děti mají za úkol vepisovat do této tváře Ježíšovy vlastnosti – jaký Ježíš je a jak jedná? Tak společně vytvoříme Ježíšův autoportrét. Děti se přitom nemusí inspirovat pouze blahoslavenstvími, ale mohou do tváře napsat vše, co je napadne z Ježíšova života a co se týká jeho povahy a jeho vlastností. Katecheta potom může připomenout Ježíšova slova: „Kdo vidí mne, vidí Otce.“ To, jaký je Ježíš, nám tedy také připomíná, jaký je i nebeský Otec.

3. Dokážeš se blahoslavenství naučit z paměti?

Katecheta se snaží děti povzbudit, aby se blahoslavenství naučily z paměti. Malé děti se mohou naučit třeba jen jedno blahoslavenství, větší děti už mohou zvládnout blahoslavenství celé z paměti. Děti, které se blahoslavenství naučí, katecheta nějakým způsobem odmění.

1. **blahoslavenství – blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské** (biblická postava – Abrahám).

Pomůcky: jakýkoliv druh ovoce (ořechy, jablka...), které je připraveno v sáčcích. V jednom sáčku jsou velké a krásné plody, ve druhém plody malé.

Dynamika – „Hra na Abraháma a Lota“

Katecheta volá děti k sobě po dvou. Z jednoho sáčku vytáhne krásný plod a ze druhého plod menší a méně krásný. Oba plody drží v ruce. Nejdříve se zeptá dětí, kde je z dvojice mladší a toho nechá, aby si vybral jako první. Plod, který zůstane na dlani, obdrží starší dítě. Katecheta nechá děti, aby se posadily, plod si zatím držely v ruce a začíná vyprávět příběh o Abrahámovi a Lotovi, který najdeme v 1 knize Mojžíšově, kapitola třináctá. Příběh se může reprodukovat volně, například tímto způsobem:

Abrahám i Lot pásli společně svoje stáda. Dohromady to bylo skutečně hodně zvířat, a proto byla tráva vždycky brzy spasená. Bylo třeba hledat neustále nové a nové pastviny. Abrahámovi pastýři si říkali: „Kdyby nebylo Lota a jeho stád, nemuseli bychom se pořád stěhovat!“

Jednou si zase Abrahámovi pastýři našli pěknou a velkou pastvinu a těšili se, že teď budou mít konečně od Lota a jeho pastýřů klid. Brzy ale uslyšeli, jak se blíží Lotovi pastýři i se svými stády. Abrahámovi pastýři je nechtěli na pastvinu pustit a vznikla z toho pěkná hádka. „Pastviny přece patří všem,“ stěžovali si Lotovi pastýři. Už brali do rukou svoje hole a zdálo se, že z hádky bude pěkná bitka mezi Abrahámovými a Lotovými pastýři, když v tom se ozval silný hlas: „Tak už dost, nechte toho!“ Ten hlas nepatřil nikomu jinému než Abrahámovi, který slíbil pastýřům, že problémy s pastvinami brzy vyřeší. Potom si zavolal Lota a řekl: „Pro nás dva je tady málo místa. Bude proto lépe, když se rozejdeme. Když půjdeš napravo, půjdu nalevo. Když půjdeš nalevo, půjdu napravo.“ Lot se rozhlédl po krajině a uviděl krásné údolí, kde bylo hodně trávy. Proto neváhal a toto údolí si vybral. Lota vůbec nenapadlo, že jako mladší měl nechat Abraháma, aby si vybral jako první. Abrahámovi tak zůstalo místo mnohem horší a méně úrodné. Abrahám to ale pokorně přijal. Nechtěl se hádat, a proto raději ustoupil. Byl to skutečně pokorný člověk – tedy chudý v duchu. Bohu se líbilo Abrahámovo rozhodnutí, a proto řekl: „Jednou tato země bude patřit tvým dětem a já jim požehnám.“

Nyní se katecheta vrátí k začátku hodiny a vysvětlí dětem, že možnost volby toho mladšího dítěte, byla vlastně takovou hrou na Abraháma a Lota. Vybrat si mohli ti mladší, stejně tak jako Lot si mohl vybrat první. Katecheta k sobě pozve „Loty“, tedy mladší z dvojice, kteří měli možnost výběru, a vyzve je, aby ukázali, jaké ovoce si vybrali. Co si vybrali? Jak se zachovali? Mysleli jenom na sebe, anebo přece jenom mysleli trochu více na svého kamaráda? Zachovali se také jako Lot, anebo dopadli o poznání lépe? Katecheta okomentuje výběr mladších dětí. Ty, kdo nejednali jako Lot, pochválí, a ty, kdo jednali stejně, jako Lot zase povzbudí.

Dynamika – osobní svědectví

Katecheta si připraví jednoduché osobní svědectví o tom, jak dokázal někdy v životě ustoupit. Potom se zeptá dětí, jestli se jim už někdy něco podobného také podařilo. Může napovědět otázkou: „Podařilo se vám třeba někdy, že jste ustoupili v něčem svému sourozenci? V čem? A kamarádovi ve škole? Čeho se to týkalo?“ Děti mohou potom s pomocí katechety připravit a zahrát jednoduchou scénku na téma: „Jak jsem ustoupil.“

Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni (Mt 5,4)

K tématu „blahoslavení plačící“ jsme vybrali za příklad postavu naimské vdovy. Tato žena prožívala veliký smutek nad smrtí svého jediného syna. Ježíš se ale této ženy ujal a tak tato plačící vdova byla nakonec potěšena a její radost si jen těžko dokážeme představit. Náš dobrý Bůh slibuje, že všechny plačící potěší!

Pomůcky: Plakát, tužky, papírová sluníčka a mráčky, lepidlo.

Pouze jednou v Novém zákoně najdeme jméno tohoto města, města Naim. Příběh, který se stal v tomto městě, popisuje jenom evangelista Lukáš a je to příběh velice silný. Co se tenkrát vlastně stalo?

Jednou šel Ježíš do města Naim a spolu s ním jeho učedníci a velký zástup. Během cesty Ježíš své učedníky poučoval o mnoha věcech a kolem Pána byl velký ruch. Všichni ho chtěli slyšet a něco zajímavého se od něho dovědět. Samozřejmě, že nejbliž Ježíši byli apoštolové. A jak tak jdou a Ježíš cestou vyučuje, přiblížili se k městské bráně. A přímo proti nim jde také průvod, ale průvod zcela jiný. Zatímco v průvodu s Ježíšem bylo plno radosti a nadšení, tento průvod byl průvodem plným smutku. Byl to průvod pohřební. Z města právě na márách vynášeli jednoho mrtvého mladíka, aby ho pochovali. Byl to jediný syn a jeho matka byla vdova. Představme si maminku, která už nikoho nemá – ani muže, ani děti a zůstane úplně sama. To právě potkalo maminku ve městě Naim. Byl to smutný průvod, lidé plakali a maminka, která kráčela za márami, se nedala utiřit. Oba zástupy se tak potkaly v městské bráně. Jeden šel do města, druhý šel z města ven. Když Ježíš uviděl tuto smutnou maminku, tak jí řekl: „Neplač.“ Potom přistoupil k márám a dotkl se jich. Ti, kdo je nesli, tak zůstali stát. Ježíš řekl: „Mladíku, říkám ti, vstaň!“ A najednou se mladík posadil a začal mluvit. Co řekl ze všeho nejdříve, to nám Bible už neříká, ale možná si to můžeme domyslet. Co asi řekl mladík Ježíši, když ho probudil k životu? Kdybych byl na místě mladíka, tak bych asi řekl: „Děkuji ti, Pane.“ To první, co mladý muž řekl, byla možná právě slova poděkování. Ježíš ho potom vrátil mamince. Když to lidé viděli, byli plni úžasu a říkali: „Velký prorok povstal mezi námi“ a „Bůh navštívil svůj lid.“ A tak i o této mamince z města Naim platí slova blahoslavenství: „Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.“

Dynamika:

- Sluníčka a mráčky

Katecheta přinese papírová sluníčka a mráčky. Potom vysvětlí: „I v našem životě někdy svítí sluníčko a někdy přijdou mraky. Sluníčko, to je radost, zdraví, pohoda a mraky zase představují problémy a starosti, jako třeba ve škole. Někdo z vás možná právě prožívá sluníčko, někdo zase třeba mrak. Kdo prožívá momentálně sluníčko, vezme si sluníčko. Kdo zase má nějaké těžkosti, vezme si mrak. A na obrázek napíšeme, co je tím mrakem nebo sluníčkem. Mraky i sluníčka potom nalepíme na plakát.“ S těmi dětmi, které právě prožívají ve svém životě sluníčko, poděkujeme Bohu za tento velký dar. S dětmi, které právě naopak prožívají mráček, poprosíme za to, aby je dobrý Bůh potěšil, tak jak to slyšíme v dnešním blahoslavenství.

Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví (Mt 5,5)

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Bůh na nikoho nezapomíná

K tématu „blahoslavení tiší“ jsme vybrali za příklad postavu Lazara z příběhu, který vypráví Ježíš v 16. kapitole Lukášova evangelia. Chudák Lazar prožívá celý svůj život v bídě a utrpení. Po smrti je ale přenesen k Abrahámovi, kde se bude radovat až na věky. Lazar je skutečně tichým člověkem, který nakonec dostane nebe: a to je přece to největší a nejkrásnější dědictví!

Pomůcky: Několik papírových krabic (nejlépe banánovky), walkman, tmavé brýle, náplast.

Biblické vyprávění: Žil byl jeden boháč. Měl všechno, na co si jenom vzpomněl. Oblékal se do drahých šatů a především rád jedl. Jeho stůl se každý den doslova prohýbal pod těmi nejlepšími a nejvybranějšími jídly. Samozřejmě, že nechyběla ani drahá vína. U dveří před domem tohoto boháče lehával každý den jeden chudák, jmenoval se Lazar. Čekal, že si na něho boháč vzpomene. Stačilo by mu alespoň trochu chleba, aby hlad nebyl tak veliký. Boháč si ale Lazara nikdy nevšiml. Nikdy na něho ani nepromluvil. Boháč se choval tak, jako kdyby za jeho dveřmi žádný Lazar neležel. Hříchem tohoto boháče nebylo jeho bohatství, ale jeho nevšímavost, nezáměr a lakomství. A přitom stačilo tak málo – všimnout si chudáka a rozdělit se s ním. Ale boháč to nikdy neudělal. Nakonec příběh skončí tak, že boháč se ocitne v pekle, Lazar naopak u Abraháma, tedy v nebi. Role boháče i Lazara se najednou vyměnily. Smrt převrátila situaci obou. Na Lazarovi se tak naplnilo blahoslavenství, o kterém si dnes vyprávíme: blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Dynamiky:

- **Zed' z papírových krabic**

Katecheta spolu s dětmi postaví velkou zed' z papírových krabic. Potom katecheta vysvětlí: „Už na této zemi vyrostla mezi boháčem a Lazarem velká zed'. Kdo za to asi mohl? Boháč nebo chudák? Tu zed' postavil boháč tím, že si Lazara nevšiml a dělal, jako kdyby Lazar ani neexistoval. Tak boháč postavil zed' nevšímavosti, nezáměru a neochoty pomoci. Co měl boháč udělat, aby taková zed' vůbec nevyrostla? Co byste mu poradily děti vy?“ Jestliže děti správně odpoví, potom společně zed' zbourají.

- **Nevidí, neslyší, nemluví**

Katecheta vyvolá někoho z dětí. Nejdříve mu nasadí sluchátka a walkmana dá do ruky. Potom dítěti nasadí tmavé brýle a přes ústa nalepí náplast. Katecheta pak vysvětlí: „Myslím, že tak nějak to bylo i s boháčem. Lazara neviděl – proto ty tmavé brýle. Neslyšel jeho nářek a volání o pomoc – proto sluchátka. Nikdy na Lazara nepromluvil – proto náplast. Boháč prostě neviděl, neslyšel a nemluvil. I my si musíme dávat pozor, abychom se nechovali podobně jako boháč.“ Katecheta sundá dítěti sluchátka s patřičným výkladem: „Chceme mít otevřené uši, abychom slyšeli volání druhých.“ Potom dítěti sundá tmavé brýle: „Chceme mít otevřené oči, abychom viděli ty, kdo potřebují naši pomoc.“ Odlepí náplast: „Nechceme být němí k utrpení druhých lidí.“

Blahoslavení ti, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni (Mt 5,6)

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Bůh sytí člověka svými dary

K tématu „blahoslavení hladovějící a žíznící po spravedlnosti“ jsme vybrali postavu krále Šalomouna, který nastoupil na trůn po svém otci Davidovi. V té době byl velice mladý a říkal si, jestli dokáže také tak dobře vládnout jako jeho otec. Šalomoun měl strach, neustále na to musel myslet a prosil Boha o pomoc. Až jednou měl zvláštní sen. V tomto snu se mu zjevil Hospodin, který mu řekl: „Šalomoune, řekni si, co chceš a já ti to dám.“ Šalomoun vůbec nepřemýšlel a rychle odpověděl: „Dobrý Bože, dej mi prosím, dobré a moudré srdce, abych rozeznal, co je dobré a co je špatné a mohl vést tento národ spravedlivě.“ Bůh mu na to řekl: „Protože sis žádal právě toto, a neprosil jsi ani o vítězství, ani o bohatství, ani o dlouhý život, dám ti dobré i moudré srdce a to ostatní ti k tomu přidám.“ A to se také stalo. Šalomoun dostal moudré srdce, ale i bohatství a slávu. Šalomoun je tedy příkladem člověka, který právě proto, že měl moudré srdce, hladověl a žíznil po spravedlnosti.

Pomůcky: model nebo obrázek plachetnice.

Biblické vyprávění: Jeden příběh zvlášť Šalomouna proslavil. Co se stalo? Jednou za ním přišly dvě ženy, aby je rozsoudil. Jedna nesla v náručí malé dítě, ale každá tvrdila, že to dítě je její. Ta první říkala: „Bydlíme v jednom domě. Každá z nás měla malé dítě. Jednou ráno se probudím a vidím, že dítě vedle mě se nehýbe. Bylo mrtvé. Když se pak rozednilo a bylo více světla, podívala jsem se lépe a vidím, že to mrtvé děťátko není mé, ale mé susedky. Asi jí v noci zemřelo a ona mi ho vyměnila. Jdu za ní a vidím, že má opravdu mé dítě v náručí.“ „To není vůbec pravda,“ křičela ta druhá žena. „Ona lže, její dítě zemřelo a mé dítě je naživu.“ Tak se obě hádaly a král byl bezradný. Malé děti jsou si všechny podobné a navíc u toho nikdo nebyl, když se to stalo. Co teď? Šalomoun prosil Boha o pomoc. A najednou ho něco napadlo. Pravá maminka bude mít dítě přece víc ráda. Ale jak to poznat? Přemýšlel a Bůh mu poradil. Zavolal stráž a řekl: „Vezmi meč a rozděl dítě na půlky. Každá žena dostane půlku.“ V té chvíli ta první žena zbledla a povídá: „Ne, nedělejte to, ať si ho nechá ta druhá, ale ať se hlavně dítěti nic nestane!“ Ta druhá žena se však ušklíbala a řekla: „Jen ho rozdělte, ať není ani moje ani tvoje.“ Když to král uslyšel, poslal vojáka s mečem pryč, protože s tím rozpůlením to nemyslel vážně. Chtěl obě ženy pouze vyzkoušet. Poznal, že ta první žena nechtěla, aby se dítěti ublížilo a že to je tedy ta pravá maminka. Řekl proto: „Dítě patří jí, dejte jí ho.“ Druhou ženu potom nechal potrestat za to, že lhala. Šalomoun byl skutečně moudrým a spravedlivým člověkem.

Dynamika:

- **Model nebo obrázek plachetnice**

Katecheta přinese model nebo obrázek plachetnice a zeptá se dětí, jestli už někdy takovou loď někde viděly. Potom vysvětlí: „Na plachetnici je vždy krásný pohled. Ale běda, jestli nastane bezvětří. Co se potom stane? Loď se nemůže ani hnout. Může být sebekrásnější, ale bez podpory větru se nepohne ani o kousek. A to stejné se děje i v životě člověka. I my potřebujeme vítr do plachet, abychom jednou šťastně dopluli do přístavu. To, co nás pohání, to je dech svatého Ducha. On je ten, kdo nám dává sílu do plachet. On je ten, kdo nám dává svoje dary, které tolik potřebujeme. Proto i král Šalomoun, dokázal rozluštit tak zapeklitý případ, protože měl dar moudrosti. Dokážete vyjmenovat i další dary Ducha svatého?“ Katecheta se potom ještě může zeptat dětí, jestli znají něco jiného než plachetnici, co také potřebuje ke svému fungování vítr.

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství (Mt 5,7)

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Láska překonává překážky

K tématu „blahoslavení milosrdní“ jsme vybrali postavu milosrdného Samaritána z desáté kapitoly Lukášova evangelia. Jednoho dne mluvil Ježíš s člověkem, který rád diskutoval. Byl to znalec Zákona, který poukázal na to, že máme milovat Boha z celého srdce a svého bližního jako sebe. „Kdo je ale můj bližní?“ ptal se tento muž Ježíše. Pravděpodobně čekal, že mezi bližní patří rodina, lidé z vesnice nebo i všichni Židé. Ježíšův příběh, který byl odpovědí na tuto jeho otázku, mu ale vyrazil dech. Milosrdný Samaritán pomohl i svému nepříteli a tak naplnil blahoslavenství, o kterém si vyprávíme. Bližním je tedy každý člověk!

Pomůcky: „zvláštní lékárníčka“ – taška s předměty, které symbolizují jednotlivé svátosti

Biblické vyprávění: Jeden člověk byl na cestě z Jeruzaléma do Jericha. Cesta to byla skutečně nebezpečná. Klikatila se mezi pustými a nevlídnými kopci. A najednou se to stalo: z úkrytu vyrazila banda lotrů. Pocestný se bránil, ale proti takové přesile nic nezmožil. Lupiči ho o všechno kradli, polomrtvého nechali u cesty a sami zmizeli v horách. Slunce pražilo a všude bylo ticho. Potom ale bylo slyšet kroky. Zraněný v duchu zajásal. Kroky patřily knězi. „Ubohý člověk,“ pomyslel si kněz. „Rád bych mu pomohl, ale zrovna hodně spěchám.“ A šel dál. Minuty mýjely, až se objevil další člověk. Byl to levita, vážený a zbožný muž, ale i ten zrychlil, aby se co nejdříve dostal pryč z tohoto nebezpečného místa. Potom bylo slyšet, jak si cestou vyšlapuje osel. Přijížděl na něm třetí muž. Byl to Samaritán. Židé nenáviděli Samaritány jako nepřátele a cizince. Tento muž však zastavil svého osla a přišel raněnému pomoci. Ošetřil jeho rány, dopravil do hostince a nakonec zaplatil účet za sebe i za zraněného. Samaritán byl skutečně milosrdným člověkem.

Dynamika:

- **„Zvláštní lékárníčka“**

Katecheta přinese lékárníčku, ale tentokrát v ní nejsou zdravotnické potřeby, ale symboly jednotlivých svátostí (nádobka s vodou – křest, fialová štóla – svátost smíření, nádobka na hostie – eucharistie, obrázek holubice – biřmování, prsten – manželství, kalich – kněžství, nádobka s olejem – pomazání nemocných). Katecheta vyndá předměty a zeptá se dětí, jestli ví, co tyto předměty mají znázorňovat. Napoví, že předmětů je sedm a tak pomůže dětem uhodnout, co předměty mají představovat. Úkolem dětí je k jednotlivým svátostem přiřadit ten správný předmět. Potom děti mohou seřadit předměty tak, jak je člověk postupně přijímá ve svém životě od narození až do své smrti.

Katecheta potom vysvětlí: „Milosrdný Samaritán ošetřil nemocného člověka. Obvázal ho a do ran mu nalil olej a víno. Tak to tenkrát lidé skutečně dělávali. To všechno napomáhalo k uzdravení člověka. Naším milosrdným Samaritán je především Pán Ježíš. A protože je milosrdný a má nás rád, tak nám nabízí také svoje léky. A těmi největšími a nejdůležitějšími léky jsou právě svátosti. Svátosti jsou projevem Boží lásky a Božího milosrdenství a jde o to, abychom tyto léky skutečně používali.“

Blahoslavení čistého srdce, neboť oni uží Boha (Mt 5,8)

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Dobře vidíme pouze srdcem

K tématu „blahoslavení čistého srdce“ jsme vybrali postavu chlapce Samuela. Příběh o jeho povolání najdeme ve třetí kapitole První knihy Samuelovy. Na tomto příběhu je fascinující to, že Bůh nepovolává pouze ty, kdo mají zkušenosti a patřičný věk, ale povolává i mladé lidi, stejně tak i děti. Asi bychom čekali, že Bůh zavolá na kněze Élího. Byl přece starší a zkušenější a kromě toho zastával úřad velekněze. Bůh se ovšem dívá především do srdce a nikoliv na stáří nebo postavení. Bible říká, že Samuel byl mládencem, když k němu promluvil Hospodin. Podle některých biblistů mohlo být Samuelovi asi dvanáct let, když uslyšel Boží hlas. Tento hlas mohl ale Samuel uslyšet jenom proto, že měl čisté srdce. Protože měl Samuel čisté srdce, mohl svým srdcem vnímat a vidět Boha. Mládenec Samuel tak naplňuje naše další blahoslavenství.

Pomůcky: papíry, fixy

Biblické vyprávění: Mládenec Samuel vykonával službu pod dohledem kněze Élího. Jednou v noci se Samuel náhle probudil. Nějaký hlas ho volal jménem. Chlapec si myslel, že to je Élí, který ho volá. Kněz Élí byl už totiž starý, navíc téměř slepý, a tak každou chvíli něco potřeboval. Samuel proto rychle vyskočil, běžel ke knězi a řekl: „Tu jsem, volal jsi mě.“ Élí však odpověděl: „Nevolal jsem, běž si klidně lehnout.“ To stejné se opakovalo ještě dvakrát. To už starý Élí začal uvažovat. Věděl, že Samuela nevolal a tak ho napadlo, že chlapce volá Hospodin. Řekl tedy Samuelovi: „Jdi si lehnout, a když tě ten hlas ještě jednou zavolá, řekni: Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší.“ Samuel odešel a sotva usnul, uslyšel, jak někdo dvakrát volá jeho jméno: „Samueli, Samueli.“ A chlapec odpověděl: „Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší.“ Samuel mohl zaslechnout Boží hlas, protože měl čisté srdce.

Dynamika:

- **Lidské srdce**

Katecheta rozdělí děti do tří skupin. Každá skupina dostane papír a fixy. První skupina má za úkol namalovat srdce, které je z velké části černé. Druhá skupina maluje čisté srdce, na kterém jsou tu a tam černé skvrny. Třetí skupina má zase za úkol namalovat srdce celé čisté. Katecheta si potom vypráví s dětmi o tom, komu mohou asi jednotlivá srdce patřit. Jak se asi chová člověk, který má srdce černé (v jeho životě převládá zlo, neodpuštění, nenávisť...)? A jak zase člověk, který má srdce černé i čisté zároveň? A jak bude vypadat život člověka, který má čisté srdce? Katecheta koriguje názory dětí a snaží se děti povzbudit k touze po čistém srdci. Člověk s čistým srdcem potom lépe slyší a vnímá Boha ve svém životě, tak jako mladý Samuel.

Na závěr je možné společně zazpívat písničku: Čistá, čistá jak studánka, duše co setřásla hřích.

Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni syny Božími (Mt 5,9)

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Pokoj může druhým přinášet pouze ten, kdo ho má ve svém srdci

Pro dnešní blahoslavenství jsme vybrali postavu mladého Davida. Král Saul neměl Davida rád. Bible vypráví o tom, že chtěl dvakrát zabít Davida oštěpem a dvakrát ho naháněl s vojáky po horách. David byl ale ke králi neustále dobrý a znovu a znovu mu odpouštěl. Několikrát se mohl králi pomstít a sám se stát králem, ovšem za cenu násilí. To by ale znamenalo zabít muže, který obdržel Boží pomazání a to David nechtěl. Ve svém srdci nosil pokoj a tak naplňuje blahoslavenství, které mluví o tvůrcích pokoje.

Pomůcky: papír a fixy

Biblické vyprávění: Příběh, který nás dnes bude zajímat, najdeme ve dvacáté šesté kapitole První knihy Samuelovy. Saul opět se svými vojáky pronásledoval Davida. Přišla ale noc a bylo potřeba přenocovat. Vojáci proto udělali tábořiště a král spal uprostřed tábora obklopen vojáky. V noci se David vydal ještě s jedním svým kamarádem do tohoto tábora. Byla to velmi nebezpečná akce, protože Davida mohli chytit a zabít. Ale i tentokrát byl Bůh s Davidem – všichni v táboře spali, dokonce i strážé! Tak se David přiblížil až ke králi. Jeho věrný kamarád mu pošeptal: „Řekni a já ho probodnu kopím. Ty budeš mít konečně pokoj a staneš se králem.“ David ovšem toto pokušení odmítl. Vzal si ale králův oštěp i džbánek na vodu a z tábora nepozorovaně odešel. Když byli potom na kopci nad táborem, vzal David roh a zatroubil tak, že se vojáci v táboře probudili. Všichni rychle pochopili, co se stalo: David se mohl pomstít, mohl zabít krále, ale David nic takového nechtěl udělat. Byl to skutečně tvůrce pokoje! Zahanbený král potom slíbil, že Davidovi už nikdy neublíží.

Dynamika:

- **Oštěpy**

Katecheta přinese papír a fixy. Připomene dětem, že Saul chtěl několikrát Davida zabít oštěpem, ale nikdy se mu to nepodařilo. Stejně tak i David měl tuto možnost, ten ale vůbec o ničem takovém nepřemýšlel, protože ve svém srdci nosil odpuštění a pokoj.

Katecheta vysvětlí: „Oštěpem v našem životě můžeme rozumět všechno to, co nám může nějak ublížit a uškodit. Všechno to, co je pro nás škodlivé a nebezpečné, to jsou zlé oštěpy. Proto dnes budeme na papír psát nebo malovat to, co by nám mohlo v životě nějak uškodit a ublížit.“ Katecheta pomůže dětem (oštěpy jsou např. špatní kamarádi, zlí lidé, špatné pořady v televizi, špatné návyky apod.) a potom zakončí např. těmito slovy: „David si musel dávat velmi dobrý pozor na Saulovy oštěpy. Protože se ale David nemstil a protože odpouštěl, Bůh byl s ním a před všemi zlými oštěpy ho ochránil. Proto je potřeba, abychom si i my dávali pozor na to, co by nám mohlo nějak uškodit a dobrý Bůh nám v tom určitě rád pomůže!“

Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské (Mt 5,10)

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Bůh nám dává sílu, abychom o něm mohli svědčit

Pro dnešní blahoslavenství jsme vybrali postavu jáhna Štěpána. O tomto mladém muži se říká, že to je prvomučedník. Myslí se tím to, že jako první položil svůj život pro Ježíše. Jeho příběh nám popisují Skutky apoštolů a z textu je vidět, že Štěpán měl skutečně pro strach uděláno. Byl to velký Boží muž, a protože byl pronásledován pro své přesvědčení, tak naplňuje právě to blahoslavenství, které blahoslaví ty, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost.

Pomůcky: papír, fixy, malá tabule, křída a houba

Biblické vyprávění: Štěpánův příběh nám líčí šestá a sedmá kapitola Skutků apoštolských. Boží slovo říká, že Štěpán byl obdařen Boží milostí a dělal mezi lidmi velké divy a znamení. Hned se ale objevili lidé, kterým se to nelíbilo, a začali se se Štěpánem přit. Nebyli však schopni čelit jeho moudrosti. Proto navedli několik mužů, kteří o něm křivě svědčili. Když se Štěpán začal hájit, jeho tvář vypadala jako tvář anděla. Nepřátelé zuřili a zatínali zuby. Pak začali křičet a zacpávat si uši. Vrhli se na něho a hnali ven za město, aby ho kamenovali. Svědkové dali své pláště hlídat jednomu mládenci, který se jmenoval Saul. Když Štěpána kamenovali, on se modlil. Potom klesl na kolena a zvolal mocným hlasem: „Pane, odpusť jim tento hřích!“ To řekl a zemřel. Tak vlastně začalo první pronásledování církve. Jedním z největších pronásledovatelů byl právě mladík Saul. Jeho příběh je nám velmi dobře znám. Byla to možná přímluva právě svatého Štěpána, která mu pomohla v jeho obrácení se ke křesťanství!

Dynamiky:

- **Odpuštění**

Katecheta napíše na malou tabuli slovo „zlo“. Potom se zeptá dětí, co člověk může dělat, když udělá nějaké zlo. S pomocí dětí nakonec udělá tento závěr: „Když uděláme něco zlého nebo špatného, tedy nějaké zlo, potom potřebujeme Boží pomoc. Potřebujeme, aby nám Ježíš odpustil. Proto je důležité, abychom hříchu litovali a poprosili Ježíše o odpuštění. Když to uděláme, tak Ježíš udělá jednu věc.“ Katecheta nechá chvíli ticha, potom vezme houbu a slovo „zlo“ smaže. Zlo je najednou pryč, je smazáno, protože Ježíš nám odpustil. Aby nám ale mohl odpustit, je potřeba, abychom i my dokázali odpustit svým kamarádům a těm, kdo nám nějak ublížili. Tak, jak to dokázal jáhen Štěpán, když odpustil těm, kdo mu ublížili.

- **Pronásledování**

Katecheta se zeptá dětí, jestli znají ještě nějakou biblickou postavu, kterou pronásledovali jako jáhna Štěpána. Katecheta si může připravit několik stručných charakteristik některých pronásledovaných postav a úkolem dětí je zjistit, o jakou postavu se jedná. Např.:

Muž, jehož jméno máme zjistit, se dostal do zajetí. Jeho příběh najdeme ve Starém zákoně. I když byl u krále oblíben, měl nepřátele, kteří mu usilovali o život. Jejich přičiněním skončil v jámě lvové. Ale protože Bůh byl s ním, nic se mu nestalo. Kdo to byl? (Daniel)

Jak se jmenoval muž, který se na svých cestách dostal až do Říma, kde byl ukřižován? Byl to apoštol, který se stal prvním papežem. (Petr)

